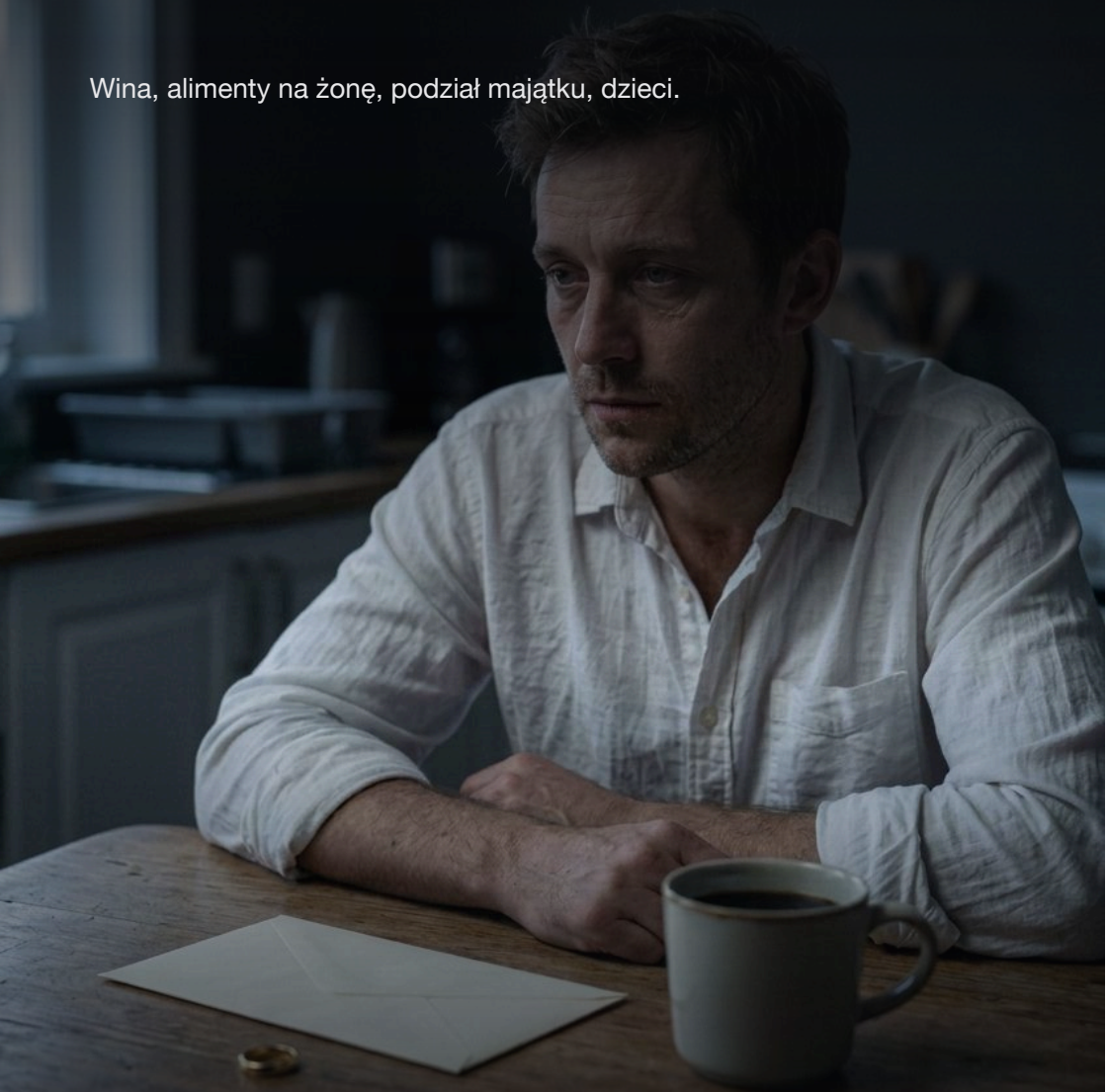

Rozwód. Co tracisz, co ratujesz

Wina, alimenty na żonę, podział majątku, dzieci.

Darmowy fragment

Czytasz rozdział 2 z 12 pełnego ebooka. Cały ebook to 95 stron, 12 rozdziałów, kalkulator kosztów i szkielety pism, PDF za 69 zł na meskatarcza.pl/rozwod/

Co jest w pełnym ebooku

- Rozdział 1. Małżeństwo: co jest wspólne, a co twoje
- Rozdział 2. Rozwód: kiedy, jak, ile kosztuje
- Rozdział 3. Alimony na żonę: art. 60 KRO
- Rozdział 4. Kiedy alimenty na byłą żonę wygasają
- Rozdział 5. Podział majątku wspólnego
- Rozdział 6. Spadek, darowizna i majątek osobisty
- Rozdział 7. Władza rodzicielska po rozwodzie i opieka naprzemienna
- Rozdział 8. Kontakty z dzieckiem: twoje prawo i twój obowiązek
- Rozdział 9. Alimony na dziecko: w pigułce
- Rozdział 10. Mediacja i ugoda
- Rozdział 11. Majątek: nie chowaj go, a gdy ona chowa, reaguj
- Rozdział 12. Pułapki, których nie widzisz
- BONUS 1: Kalkulator kosztów rozwodu
- BONUS 2: 12 sygnałów ostrzegawczych
- Wzory pism: szkielety

To nie jest porada prawna w twojej sprawie

Ten ebook to materiał edukacyjny. Opisuje ogólne zasady polskiego prawa rodzinnego i majątkowego w stanie na 7 października 2026 r. Nie jest opinią prawną w twojej konkretnej sprawie.

Czym ten ebook nie jest:

- Nie zastępuje rozmowy z radcą prawnym ani adwokatem.
- Nie gwarantuje wyniku żadnej sprawy sądowej.
- Nie tworzy stosunku klient–pełnomocnik między tobą a autorem.

Historie to ilustracje. Imiona są zmyślane. Kwoty pokazują skalę i mechanizm, nie obiecują wyniku. Twoja sprawa zależy od faktów, dowodów i sędziego, który ją dostanie.

Do prawnika idź od razu, gdy:

- dostajesz pozew: o rozwód, alimenty albo podział majątku;
- żona żąda orzeczenia rozwodu z twojej wyłącznej winy;
- spór dotyczy dzieci: kontaktów, miejsca zamieszkania, władzy rodzicielskiej;
- ktoś podsuwa ci papier do podpisu;
- w grę wchodzi nieruchomość, kredyt albo spadek;
- stawka sporu przekracza 30 000 zł.

Prawo się zmienia. Przepisy cytowane w tym ebooku sprawdzono w tekstach jednolitych na dzień 7.10.2026 r. Przed każdą decyzją sprawdź je jeszcze raz na isap.sejm.gov.pl. Autor nie odpowiada za skutki samodzielnego zastosowania wskazówek bez konsultacji z prawnikiem.

Coach Marco prowadzi działalność edukacyjną. Nie świadczy pomocy prawnej w rozumieniu ustawy o radcach prawnych ani ustawy Prawo o advokaturze.

Rozdział 2. Rozwód: kiedy, jak, ile kosztuje

Jedna przesłanka

Art. 56 § 1 KRO:

„Jeżeli między małżonkami nastąpił zupełny i trwały rozkład pożycia, każdy z małżonków może żądać, ażeby sąd rozwiązał małżeństwo przez rozwód.”

„Zupełny” oznacza zerwanie więzi: emocjonalnej, fizycznej i gospodarczej.

„Trwały” oznacza brak realnej szansy na powrót.

Sąd nie orzeknie rozwodu mimo rozkładu pożycia w trzech sytuacjach (art. 56 § 2 i § 3 KRO):

- wskutek rozwodu miałyby ucierpieć dobro wspólnych małoletnich dzieci;
- z innych względów rozwód byłby sprzeczny z zasadami współżycia społecznego;
- rozwodu żąda małżonek wyłącznie winny rozkładu pożycia. Wyjątek: drugi małżonek zgodzi się na rozwód albo jego odmowa jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

To wyjątki. Nie zakładaj, że brak twojej zgody zatrzyma sprawę.

Rozwód bez sądu? Nie obowiązuje. Sejm uchwalił w marcu 2026 r. zmianę KRO, która miała wprowadzić rozwód przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego. Prezydent zawetował ją 30.04.2026 r. Do 7.10.2026 r. weta nie odrzucono (proces legislacyjny nr 2121 na sejm.gov.pl). Rozwód w urzędzie nie obowiązuje. Jedyną drogą jest sąd.

Rozwód orzeka sąd okręgowy (art. 17 pkt 1 KPC). Opłata od pozwu wynosi 600 zł (art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, KSCU).

Trzy warianty rozvodu

Wariant 1: bez orzekania o winie. Sąd zaniecha orzekania o winie tylko na zgodne żądanie obojga małżonków (art. 57 § 2 KRO). Wtedy skutki są takie, jakby żadne z was nie ponosiło winy. To zwykle najszybszy i najtańszy wariant. Jeśli nie macie wspólnych małoletnich dzieci, a pozwany uznaje pozew, sąd może ograniczyć dowody do przesłuchania stron (art. 442 KPC). Żona może żądać alimentów tylko wtedy, gdy jest w niedostatku, i **tylko w tym wariancie obowiązek ma ustawowy limit: 5 lat** (rozdział 3).

Wariant 2: z orzeczeniem o winie obojga. Sąd stwierdza, że oboje przyczynili się do rozkładu pożycia. Sprawa trwa dłużej i kosztuje więcej. Żona może żądać alimentów tylko przy niedostatku, ale **bez 5-letniego limitu**. Limit chroni wyłącznie zobowiązanego, który nie został uznany za winnego (art. 60 § 3 KRO). Przy winie obojga winny jesteś także ty.

Wariant 3: z winy wyłącznej jednego z małżonków. To wariant najdroższy i najbardziej wyczerpujący. Jeśli sąd uzna wyłączną winę ciebie, żona może żądać alimentów w szerszym zakresie i bez limitu czasowego (rozdział 3). Jeśli uzna wyłączną winę żony, ona traci prawo do alimentów z art. 60 KRO.

Wariant	Orientacyjny czas	Orientacyjny koszt adwokata
Bez orzekania o winie	4–8 miesięcy	3 000–5 000 zł
Wina obojga	8–18 miesięcy	4 000–8 000 zł
Wina wyłączna jednego z małżonków	12–24 miesiące	6 000–15 000 zł

Wariant	Orientacyjny czas	Orientacyjny koszt adwokata
Rozwód z podziałem majątku w tym samym procesie	12–30 miesięcy	8 000–20 000 zł

Tabela to ilustracja autora do planowania budżetu, nie dane urzędowe. Czas zależy od obciążenia sądu, a wynagrodzenie adwokata lub radcy ustalasz z nim w umowie. Przy spółkach, firmach i wątkach zagranicznych koszty rosną.

Opłata od pozwu: co wraca i jak zapłacić mniej

- **Rozwód bez orzekania o winie:** po uprawomocnieniu wyroku sąd z urzędu zwraca połowę uiszczonej opłaty (art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b KSCU). Przy rozwodzie z orzeczeniem o winie zwrotu połowy nie ma.
- **Pojednanie:** gdy cofasz pozew, bo się pogodziliście, wraca cała opłata (art. 79 ust. 2 KSCU).
- **As w rękawie: mediacja przed pozwem.** Jeśli przed złożeniem pozwu byliście na mediacji prowadzonej na podstawie umowy o mediację, opłata od pozwu spada o dwie trzecie, maksymalnie o 400 zł (art. 13e KSCU). Przy rozwodzie: 200 zł zamiast 600 zł. Podpiszcie z mediatorem umowę o mediację i zachowajcie protokoły.
- **Uwaga na alimenty dla żony:** jeśli w wyroku rozwodowym sąd zasądzi alimenty na rzecz małżonka, od zobowiązanego pobiera dodatkowo opłatę stosunkową od zasądzzonego roszczenia (art. 26 ust. 2 KSCU).

Co sąd rozstrzyga w wyroku rozwodowym

Wyrok to nie jest jedno zdanie „rozwiązuje małżeństwo”. Art. 58 KRO daje sądowi pakiet rozstrzygnięć:

1. **Władza rodzicielska** nad wspólnym małoletnim dzieckiem: komu przysługuje i w jakim zakresie (rozdział 7).
2. **Kontakty rodzica z dzieckiem**; na zgodny wniosek stron sąd o nich nie orzeka (art. 58 § 1b KRO) (rozdział 8).
3. **Alimenty na dziecko**: w jakiej wysokości każde z was ponosi koszty utrzymania i wychowania dziecka (art. 58 § 1 KRO) (rozdział 9).
4. **Sposób korzystania ze wspólnego mieszkania**, jeśli nadal w nim mieszkacie. Tu sąd musi orzec (art. 58 § 2 KRO). Na zgodny wniosek może też podzielić mieszkanie albo przyznać je jednemu z was, gdy drugie zgadza się wyprowadzić bez lokalu zamiennego.
5. **Podział majątku wspólnego**, na wniosek jednego z małżonków, jeśli nie spowoduje to nadmiernej zwłoki w postępowaniu (art. 58 § 3 KRO) (rozdział 5).
6. W wyjątkowych przypadkach **eksmisja** małżonka, którego rażąco naganne postępowanie uniemożliwia wspólne mieszkanie, na żądanie drugiego (art. 58 § 2 KRO).

Wyrok to więc pięć albo sześć decyzji naraz. Każda waży na lata.

Szybkie liczby: koszty i terminy

- Opłata od pozwu o rozwód: 600 zł; po mediacji umownej przed pozwem 200 zł (art. 13e KSCU).
- Opłata od wniosku o podział majątku w sądzie: 1 000 zł, a gdy wniosek zawiera zgodny projekt podziału: 300 zł (art. 38 KSCU).
- Podział u notariusza: taksa notarialna liczona od wartości majątku, w granicach maksymalnych stawek z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, do tego VAT, wypisy i wpisy do księgi wieczystej. Poproś notariusza o łączną kwotę przed wizytą.
- Mediator prywatny: stawka umowna, koszt zwykle dzielicie po połowie (rozdział 10).

- Mediator z sądu w sprawach niemajątkowych: 300 zł za pierwsze posiedzenie, 200 zł za każde kolejne, łącznie nie więcej niż 900 zł, plus zwrot udokumentowanych wydatków (rozporządzenie MS z 12.02.2026 r., Dz.U. 2026 poz. 170).

Kto płaci adwokata żony

Nie zawsze ty. Sąd każe oddać koszty pełnomocnika temu, kto sprawę przegrał (art. 98 § 1 KPC). W rozwodzie „przegrany” wynika z tego, co sąd napisze o winie.

Wynik	Kto zwraca koszty adwokata	Podstawa
Bez orzekania o winie	co do zasady nikt nikomu, każde płaci swojego	oboje osiągnęliście cel: wzajemne zniesienie (art. 100 KPC)
Wina obojga	co do zasady nikt nikomu	art. 100 KPC
Twoja wina wyłączna	ty zwracasz jej	art. 98 § 1 KPC
Jej wina wyłączna	ona zwraca tobie	art. 98 § 1 KPC
Uгода w trakcie sprawy	każde swoje, chyba że ustalicie inaczej	art. 104 KPC

Ile najwyżej. Sąd nie przepisuje faktury jej adwokata. Zasądza wynagrodzenie „nie wyższe niż stawki” z rozporządzenia (art. 98 § 3 KPC). Za rozwód stawka minimalna to 720 zł i obejmuje też alimenty, władzę i kontakty rozstrzygane w tym samym wyroku (§ 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia). Przy dużym nakładzie pracy sąd może ją podnieść najwyżej sześciokrotnie, do 4 320 zł (§ 15 ust. 3). Do tego 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Podział majątku w wyroku rozwodowym liczy się osobno, od wartości udziału.

Instancja	Min.	Maks.
I instancja (sąd okręgowy)	720 zł	4 320 zł
Apelacja (sąd apelacyjny), ten sam adwokat	540 zł	3 240 zł
Apelacja, nowy adwokat	720 zł	4 320 zł

W apelacji liczy się wynik apelacji: kto ją przegrywa, zwraca koszty drugiej instancji. Najgorszy przypadek przy twojej winie wyłącznej i dwóch instancjach z tym samym adwokatem żony to $4\,337\text{ zł} + 3\,240\text{ zł} = 7\,577\text{ zł}$. Najniższy: 1 277 zł.

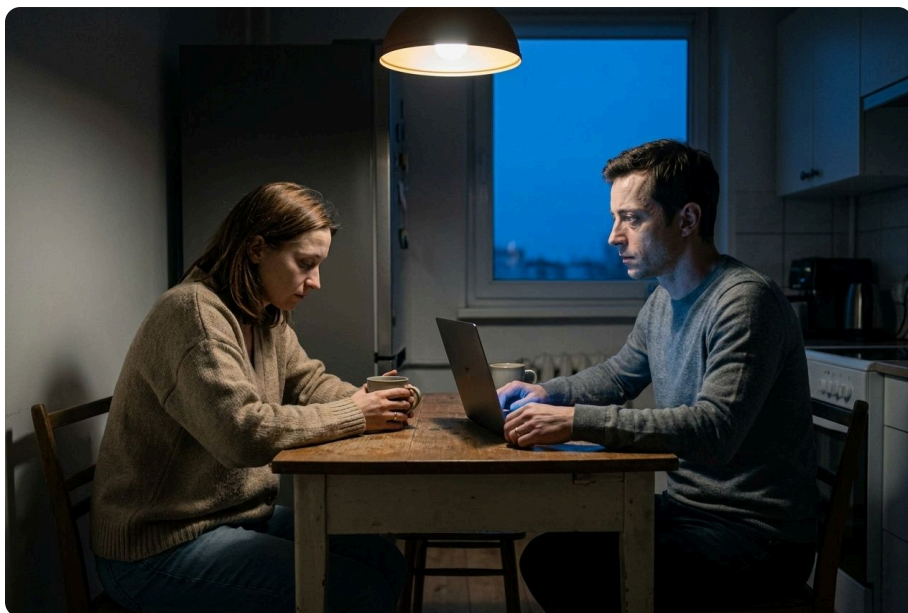
Twój adwokat bierze tyle, ile ustalicie w umowie. Nawet gdy wygrasz, sąd zwróci ci najwyższą stawkę z tabeli, nie całą fakturę.

Asy:

1. Wniosek o koszty składasz najpóźniej przed zamknięciem rozprawy, inaczej roszczenie wygasa (art. 109 § 1 KPC). To samo dotyczy jej adwokata.
2. Przegrywasz, ale masz ku temu szczególne powody (niskie dochody, alimenty na dzieci, charakter sprawy)? Wnieś, żeby sąd obciążył cię tylko częścią kosztów albo wcale (art. 102 KPC).
3. Nie odmawiaj mediacji bez powodu. Sąd może wtedy obciążyć cię kosztami niezależnie od wyniku (art. 103 § 3 pkt 1¹ KPC). Działa to też przeciwko niej.
4. Zwolnienie od kosztów i pełnomocnik z urzędu (art. 117 § 1–2 KPC) dotyczą kosztów sądowych. Nie zwalniają ze zwrotu kosztów przeciwnika, gdy przegrasz. Wtedy zostaje art. 102.

HISTORIA: Marcin, 28 lat — rozwód w 8 miesięcy za 1 800 zł, nie w 18 miesięcy za 15 000 zł

Historia ilustracyjna. Imiona zmyślone.

Listopad 2025. Dzieci śpią. Kasia siedzi po drugiej stronie stołu i patrzy w kubek.

— Nie kochamy się od dawna — mówi. — Nie mam siły. Chcę rozwodu.

Marcin ma 28 lat i 12 000 zł netto w korporacji. Sześć lat małżeństwa, dwoje dzieci: 4 i 2 lata. Kasia wraca właśnie z macierzyńskiego do pracy. Rok temu kupili mieszkanie. Kredyt 480 000 zł, rata 3 200 zł.

Pierwszy odruch: odpowiedzieć. Wy tłumaczyć, obronić się, wyliczyć, ile razy to on wracał z pracy po dziewiątej.

Marcin milczy. Mówi tylko:

— Dobrze. Daj mi kilka dni.

Co robisz?

A. Zaczynasz tę rozmowę od razu. Każde z was broni swojego, następnego dnia każde dzwoni do własnego adwokata.

B. W ciągu tygodnia idziesz do radcy prawnego, zanim cokolwiek podpiszesz albo obiecasz. Potem proponujesz mediację.

Droga A: sporny rozwód. Kasia czuje się zaatakowana i idzie do adwokata z wnioskiem o twoją winę wyłączną. Sprawa trwa około 18 miesięcy. Koszty rosną do ok. 15 000 zł, w tym adwokat ok. 10 000 zł.

W najgorszym wariancie dochodzi ryzyko alimentacyjne: przy wyłącznej winie Marcina Kasia mogłaby żądać alimentów na siebie (art. 60 § 2 KRO). Przykład: $3\,000\text{ zł} \times 12\text{ miesięcy} \times 5\text{ lat} = 180\,000\text{ zł}$. A to tylko pierwsze 5 lat, bo przy winie wyłącznej obowiązek nie ma terminu końcowego. To ryzyko, nie wyrok. Ale właśnie tak liczy się rachunek tej drogi.

Droga B: to, co zrobił Marcin. Radca (konsultacja 450 zł) mówi wprost:

— Jeśli oboje chcecie się dogadać, nie prowokujcie wojny. Mediator do alimentów i kontaktów, potem pozew z wnioskiem o rozwód bez orzekania o winie. Tylko w tym wariancie ewentualne alimenty na żonę mają limit 5 lat. A mediacja przed pozwem obniża opłatę sądową.

Marcin proponuje to Kasi. Zgadza się. Podpisują umowę o mediację. Cztery sesje po dwie godziny, 250 zł za sesję. Razem 1 000 zł, po 500 zł na osobę.

Na trzeciej sesji Marcin kładzie na stół pełne zestawienie: pensja, koszty stałe, zdolność kredytowa po podziale. Może mówić otwarcie: na propozycje ugodowe i oświadczenia z mediacji nie można się skutecznie powołać w sądzie (art. 183⁴ § 3 KPC). Kasia pokazuje swoje potrzeby. Mediator pomaga znaleźć liczby, które obie strony uznają za uczciwe.

Marcin przez cały czas nie walczy z Kasią. Walczy o parametry ugody: kwotę alimentów, rozliczenie mieszkania, harmonogram kontaktów. To różnica między negocjacją a wojną.

Co ustalili:

- władza rodzicielska u obojga rodziców, zgodny plan wychowawczy;

- dzieci mieszkają u Kasi, Marcin ma je co drugi weekend, w środy i przez połowę wakacji;
- alimenty: 1 200 zł na 4-latka i 900 zł na 2-latka, razem 2 100 zł miesięcznie;
- mieszkanie zostaje wspólne, kredyt spłacają oboje, sprzedaż po roku, podział wpływu 50/50;
- bez alimentów na Kasię: pracuje i nie jest w niedostatku;
- bez orzekania o winie.

Pozew składa Marcin. Kasia w odpowiedzi na pozew przyłącza się do żądania rozvodu bez orzekania o winie, więc żądanie jest zgodne (art. 57 § 2 KRO). Opłata: 200 zł zamiast 600 zł, bo do pozwu Marcin dołącza dowód mediacji przeprowadzonej na podstawie umowy (art. 13e KSCU). Pierwsza i jedyna rozprawa po 6 miesiącach. Sąd uwzględnia w wyroku ich porozumienie o dzieciach, bo jest zgodne z dobrem dzieci (art. 58 § 1 KRO). Wyrok uprawomocnia się po kolejnych 2 miesiącach i sąd zwraca połowę opłaty.

Rachunek Marcina:

Pozycja	Kwota
Mediator (jego połowa)	500 zł
Konsultacje radcy (trzy spotkania, bez udziału w rozprawie)	1 200 zł
Opłata od pozwu 200 zł (po mediacji), po zwrocie połowy	100 zł
Razem	1 800 zł i 8 miesięcy

Droga A kosztowałaby ok. 15 000 zł i 18 miesięcy, z ryzykiem co najmniej 180 000 zł alimentów na żonę. Różnica: ok. 13 000 zł, 10 miesięcy i spokojna głowa przy odbiorze dzieci.

Ruch, który daje przewagę: jeden telefon do radcy przed pierwszą odpowiedzią na „chcę rozwód”. Potem propozycja mediacji na podstawie umowy, jeszcze przed pozwem. Pierwsze tygodnie po tej rozmowie ustalają ton całej sprawy.

Pierwsze 4 tygodnie: cztery ruchy

1. Konsultacja z radcą, zanim cokolwiek podpiszesz.
2. Jedna teczka z dokumentami: akt małżeństwa, akty urodzenia dzieci, umowa kredytu, wyciągi z konta z 12 miesięcy, PIT za 3 lata, zaświadczenie o zarobkach.
3. Budżet na dwa domy: ile kosztuje twoje życie osobno i ile może kosztować jej.
4. Pisemna propozycja mediacji, jeśli ona jest w stanie rozmawiać.

Podstawa prawna

- Art. 56 KRO: przesłanka rozwodu i jej wyjątki
- Art. 57 KRO: orzekanie o winie, zaniechanie na zgodne żądanie (§ 2)
- Art. 58 KRO: treść wyroku rozwodowego
- Art. 60 KRO: alimenty na byłego małżonka
- Art. 17 pkt 1, art. 442 KPC: sąd okręgowy, ograniczenie dowodów
- Art. 13e, 26 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, art. 38, art. 79 KSCU (t.j. Dz.U. 2025 poz. 1228): opłaty i zwroty
- Art. 183¹–183¹⁵ KPC (t.j. Dz.U. 2026 poz. 468): mediacja; art. 183⁴ § 3: bezskuteczność powoływania się na oświadczenia z mediacji
- Uгода przed mediatorem po zatwierdzeniu przez sąd ma moc ugody sądowej, a zatwierdzona przez nadanie klauzuli wykonalności jest tytułem wykonawczym: art. 183¹⁴–183¹⁵ KPC
- Rozporządzenie MS z 12.02.2026 r. o wynagrodzeniu mediatora, Dz.U. 2026 poz. 170
- Art. 98, 100–104, 109 KPC: zwrot kosztów, wzajemne zniesienie, ugoda, termin na wniosek
- Rozporządzenie MS w sprawie opłat za czynności adwokackie, t.j. Dz.U. 2026 poz. 215: § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, § 10 ust. 1 pkt 2, § 15 ust. 3 (radcy: identycznie, Dz.U. 2026 poz. 118)
- Opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł: załącznik cz. IV ustawy o opłacie skarbowej, t.j. Dz.U. 2025 poz. 1154

To był fragment

Pełny ebook (95 stron, 12 rozdziałów, kalkulator kosztów i szkielety pism) kupisz na meska-tarcza.pl/rozwod/ za 69 zł. Link do pobrania przychodzi na e-mail zaraz po płatności.